

Groeiseizoen komt langzaam op gang, phytophthora ook

ACHTERGROND

Aardappeltelend Nederland staat weer in de startblokken om de strijd tegen aardappelziekte phytophthora aan te binden. Adviesbureau Dacom helpt daarbij.

DOOR PETRA VOS

Het aardappelteeltseizoen komt dit jaar langzaam op gang. Kou in het voorjaar en recente droogte remmen de ontwikkeling van de moederknollen tot aardappelproducerende planten. In veel regio's biedt een aardappelperceel nog een magere aanblik. De achterstand bedraagt zo'n twee weken, vertelt Dacom-directeur Peter Raatjes. "De meeste percelen bevinden zich in de opkomstfase. Deze stand kun je ook rond Bevrijdingsdag hebben."

Raatjes relateert: "We zijn de afgelopen jaren een beetje verward met een warm voorjaar. Dan was het in mei al zomer. Nu was het koud, maar die achterstand kan nog makkelijk worden ingehaald. De achterstand geldt niet alleen voor Nederland, maar voor heel West-Europa."

In tegenstelling tot een gemiddeld jaar is de zuidwestelijke aardappelteelt niet verder dan die in het Noordoosten. Raatjes wijdt dit aan de kou. "De voorjaarswerkzaamheden kwamen daar laat op gang. Op de Veenkoloniale zandgronden kunnen akkerbouwers eerder aan de slag. Hierdoor zijn er momenteel minder verschillen in ontwikkeling."

De phytophthoradruk is dit sei-

Peter Raatjes: "We hebben steeds vaker te maken met extremen."

De achterstand in de groei geldt voor heel West-Europa.

Foto's Petra Vos

zoen dankzij de droge situatie van de laatste tijd heel laag, vertelt Raatjes. "Het komt best voor dat rond deze periode de eerste aantastingen al zijn gesignaleerd."

'Phytophthora kan zich nu ophopen in de plant'

Dit is dit jaar helemaal nog niet aan de orde." Maar er kan een ader onder het gras zitten.

"Phytophthora kan zich nu ophopen in de plant en er bij de, voor de ziekte, geschikte omstandigheden uitknallen. Deze latente aanwezigheid in knollen hebben we vaker meegemaakt. In 2006 bijvoorbeeld."

Het weer is de belangrijkste parameter voor het ontstaan van phytophthora. "Geen regen, geen phytophthora", zegt Raatjes stellig. Maar er zijn meer factoren die invloed hebben, zoals luchtvochtigheid en aanwezigheid van oösporen en zieke moederknollen. De alarmbellen gaan bij Da-

com echter vooral rinkelen als het regent bij een temperatuur van een graad of 18.

Afgelopen week was er wat meer neerslag. Vanuit het Masterplan Phytophthora waarschuwt Dacom alle ongeveer tienduizend aardappeltelers voor phytophthoragevaar. "Vooral in het begin zie je direct reactie. Dan is er 's morgens gebeld en zie je 's middags veel telers een bestrijding uitvoeren."

Wanneer Dacom het automatische belsysteem in werking stelt, kan Raatjes nog niet zeggen. "Dat ligt aan het weer, wat overigens steeds lastiger te voorspellen is. We hebben steeds vaker te maken met extremen, waardoor voorspellingsmodellen minder goed reageren. De situatie heeft zich immers nog niet eerder voorgedaan. Dat heeft zeker met klimaatverandering te maken. Ons werk wordt hier moeilijker, maar ook uitdagender van."

□ Vanaf volgende week publiceert het Agrarisch Dagblad, tot het loof dood is, Dacom-informatie over infectierisico's en phytophthorahaarden.